
Digitalizácia – významný začiatok éry transformácie účetníctva v zmysle trvalo udržateľného rozvoja

Kornélia Lovciová¹

Abstrakt

V období po pandémie sa na celom svete kladie väčší dôraz na riešenie environmentálnych a spoločenských problémov a vedie k silnejšiemu vnímaniu vplyvu spoločnosti k ochrane životného prostredia. Jedným zo strategických plánov ako môže vláda Slovenskej republiky prispieť k naštartovaniu rýchleho a udržateľného rastu hospodárstva po dopadoch pandémie COVID-19 na Slovensku je Plán obnovy a odolnosti SR. Úlohou Zelenej ekonomiky v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR je podporiť environmentálnu udržateľnosť, pričom transformácia spoločnosti na digitálnu spoločnosť a samotná „digitalizácia“ je považovaná za významnú zelenú inováciu v udržateľnom podnikateľskom prostredí s pozitívnym dopadom na ochranu životného prostredia. Cieľom príspevku je zachytiť kľúčovú oblasť verejnej politiky, ktorou je digitalizácia, pretože jej úspešné implementovanie do spoločnosti má značný vplyv na slovenskú právnu úpravu v oblasti účetníctva.

Kľúčové slová

Zelená ekonomika, digitalizácia, pandémia COVID-19, zákon o účetníctve, ochrana životného prostredia

Abstract

In the post-pandemic period, greater emphasis has been placed around the world on addressing environmental and societal issues and leading to a stronger perception of society's impact on environmental protection. One of the strategic plans for how the government of the Slovak Republic can contribute to the start of rapid and sustainable economic growth after the effects of the COVID-19 pandemic in Slovakia is the Recovery and Resilience Plan of the Slovak Republic. The role of the Green Economy within the Slovak Recovery and Resilience Plan is to support environmental sustainability, while the transformation of society into a digital society and "digitization" itself is considered a significant green innovation in a sustainable business environment with a positive impact on environmental protection. The aim of the paper is to evaluate the key area of public policy, which is digitization, because its successful implementation in society has a significant impact on Slovak legislation in the field of accounting.

Key words

Green Economy, digitalization, COVID-19 pandemic, Accounting Act, environmental protection

JEL classification

A12, K2, M2, M4, O31

¹ Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra účetníctva a auditorstva, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, kornelia.lovciova@euba.sk.

1 Úvod

Obdobie pandémie COVID-19 na celom svete intenzívne vyvolávalo otázky zamyslieť sa, aký má spoločnosť vplyv na životné prostredie a hľadanie riešení a nástrojov v záujme podpory environmentálnej udržateľnosti. Celkovo v záujme zlepšovania trvalej udržateľnosti by sa spoločnosť mala zameriavať okrem ochrany nášho životného prostredia a ľudského zdravia aj na podporu rovnováhy ekosystémov, inovácií a hospodárskeho správania. (Bednarčíková & Repiská, 2021). Značný pozitívny dopad na ochranu životného prostredia vidia mnohé spoločnosti v digitálnej spoločnosti a samotnú „digitalizáciu“ považujú za významnú zelenú inováciu v udržateľnom podnikateľskom prostredí s pozitívnym dopadom na ochranu životného prostredia. COVID-19 má dramatické dopady na svetovú ekonomiku, obchodné aktivity a ľudí, ale práve digitalizácia pomohla mnohým spoločnostiam sa prispôbiť a prekonať súčasnú situáciu spôsobenú koronavírusom. Možno povedať, že aj keď obmedzenia spojené s COVID-19 skončia, táto skúsenosť žiť počas pandémie s obmedzeniami vyvolala začiatok éry, kedy už ľudia, bez ohľadu na ich rozhodnutie o spôsobe života a prijatia možností ponúkaných digitalizáciou, budú musieť prijať digitálny svet a žiť v digitálnom svete, ktorý nadobúda na svojej intenzite.

2 Digitalizácia finančnej správy na území Slovenskej republiky

Dostupnosť vedeckých a technologických informácií, prístup k environmentálne vhodným technológiám a ich transfer, patria k základným požiadavkám na dosiahnutie udržateľného rozvoja (Rusko, 2019). Plánom Európskej únie, na základe Európskej zelenej dohody, je transformácia ekonomiky, ktorá bude ekologická a bude sa zaoberať prepojením digitalizácie a životného prostredia (Európska Rada, 2020).

Digitalizácia nezasiahla iba priemysel, ale aj verejný sektor (Červeňová, 2020). V súčasnosti je na Slovensku už niekoľko projektov digitalizácie za účelom zjednodušenia administratívnych procesov, a to napríklad vo finančnej správe. Cieľom finančnej správy je prostredníctvom digitalizácie vytvoriť bezpapierovú finančnú správu, elektronizáciu výkonu správy daní, zavedenie nového systému starostlivosti o klientov (daňovníkov), posilnenie kontrolných a analytických činností a podporu call centra a komunikácie s klientmi (Finančná správa, 2021). Finančná správa Slovenskej republiky implementovala a postupne implementuje digitálne projekty. V súčasnosti Finančná správa v rámci digitalizácie aplikuje štyri digitálne projekty, ktorými sú elektronická komunikácia, eKasa, Call centrum a sociálne siete a TAXANA (chatbot). (Finančná správa, 2021)

Projekt online napojenia všetkých pokladníc na portál finančnej správy – eKasa zaviedla finančná správa ako súčasť opatrení proti daňovým podvodom. Spolu so zavedením elektronickej komunikácie daňových subjektov začala finančná správa budovať plnohodnotné centralizované call centrum. Aj prostredníctvom nového portálu finančnej správy a nasadeniu digitálnych aplikácií finančná správa spojila mailovú a telefonickú komunikáciu a spustila online chat. Úlohou chatbotu TAXANA je automatická komunikácia medzi verejnosťou a inštitúciou, čím môže finančná správa vybaviť väčšie množstvo dopytov a odbremeniť zamestnancov call centra. Ďalšou úlohou chatbotu TAXANA je sprevádzať klientov informačnými materiálmi a upozorňovať ich na dôležité dátumy pri plnení si daňových povinností.

Celkovo sa stretávame s pozitívnym hodnotením implementácie digitalizácie finančnej správy do každodenných aktivít podnikov alebo ľudí, čo možno vidieť aj v značnom náraste podielu elektronickej komunikácie vybavených na diaľku bez nutnosti cestovania, ako aj preferovanie energeticky efektívnych technológií, ktoré prispievajú k naplneniu dlhodobých environmentálnych cieľov (Digitálne Slovensko, 2021). Ďalším projektom, ktorý podporuje digitalizáciu prostredníctvom svojich kľúčových oblastí je Plán obnovy a rozvoja SR.

2.1 Digitalizácia podľa Plánu obnovy a rozvoja SR

V tomto náročnom období môže ekonomika eurozóny zaznamenať výrazný pokles. Európska centrálna banka upozorňuje, že dôsledky pandémie COVID-19 bude eurozóna cítiť omnoho dlhšie. Preto je veľmi dôležité, aby sa hospodárstvo začalo viac spoliehať na vedomosti, stavalo sa na ekonomike s pridanou hodnotou, k tomu však bude potrebné investovať do digitálnej prepojitelnosti a digitálnej transformácie podnikov do udržateľných a ekologických investícií (Červeňová, 2020).

K naštartovaniu rýchleho a udržateľného rastu hospodárstva po dopadoch pandémie COVID-19 na Slovensku má pomôcť Plán obnovy a odolnosti SR. Po pozitívnom vyhodnotení plánu obnovy Slovenska v júli 2021 došlo k schváleniu Radou pre hospodárske a finančné záležitosti, čím sa Slovensko stalo jednou z prvých krajín, ktorá získala financie na realizáciu kľúčových reforiem a investícií v rámci plánu obnovy, ktoré sú dôležité pre udržateľnú a konkurencieschopnú budúcnosť Slovenska a pre rýchle zotavenie z krízy (Ekonomika, 2021). Plán obnovy vývoja a odolnosti SR 2021 sa zameriava na päť kľúčových oblastí verejných politík (Plán obnovy, 2021):

- zelená ekonomika,
- lepšie zdravie,
- efektívna verejná správa a digitalizácia,
- kvalitné vzdelávanie,
- veda, výskum a inovácie.

V oblasti *Efektívna verejná správa a digitalizácia* sa nachádza 5 kľúčových komponentov:

1. zlepšenie podnikateľského prostredia,
2. reforma justície,
3. boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva,
4. digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika),
5. zdravé verejné financie.

Strešným cieľom kľúčovej oblasti je fungujúce digitálne hospodárstvo a spoločnosť pripravená na prebiehajúce technologické zmeny v oblasti digitalizácie, pričom nutným predpokladom na dosiahnutie tohto cieľa je rozvoj elektronickej verejnej správy (e-Governmentu), ktorá bude poskytovať služby orientované na občana a podnikateľa, ako aj kybernetickej bezpečnosti – procesov a princípov, ktoré zabezpečia dôveru v interakcie občanov, podnikov a verejnej správy, digitálne zručnosti nielen pre žiakov a študentov škôl, ale aj pre zamestnancov v priemysle a verejnej správe, či seniorov, aby tak žiadny subjekt nezostal vylúčený z digitálnej doby. Pilierom digitalizácie je kvalitná vysokorýchlostná infraštruktúra založená na optike a nových technológiách. K urýchleniu digitalizácie v krajine majú napomôcť zlepšenia v oblasti e-Governmentu podporené reformou konektivity, ktorá umožní prístup k online nástrojom a službám všetkých občanov. Podstata digitálnej transformácie by sa reformami a investíciami mala realizovať nie len vo verejnej správe, ale aj v oblasti priemyselnej výroby a poskytovania služieb, a to najmä prostredníctvom nasadzovania digitálnych technológií s dosahom na spoločnosť. (Digitálne Slovensko, 2021)

Tento komponent umožňuje uskutočňovať transformáciu v dvoch líniiach, a to v línii digitálnej transformácie a v línii zelenej transformácie. Rozhodujúcim atribútom pre úspech zelenej transformácie je podpora výskumu, inovácii a vzdelávania. Prispieť k zelenej transformácii je možné využívaním digitálnych technológií a ich výhod.

Rozširovanie pokrytia ultra-rýchlym širokopásmovým pripojením vychádza zo špecifických odporúčaní pre krajinu v kontexte rozvoja digitálnej infraštruktúry, ako aj z nosných reforiem Plánu obnovy a odolnosti SR pre oblasť digitalizácie a konektivity. (Digitálne Slovensko, 2021) Transformácia na digitálnu ekonomiku a digitálnu spoločnosť má značný potenciál pre zvýšenie hospodárskeho rastu a to predovšetkým redukciou nákladov na rôzne obchodné procesy (Červeňová, 2020). Úspešné krajiny urýchlili digitalizáciu rôznych administratívnych procesoch počas pandémie v oblasti získavania finančnej pomoci zo štátnych podporných schém on-line formou a vo všeobecnosti zaostávajú v úrovni digitalizácie má vplyv na tvorbu hrubého domáceho produktu a aj zvládanie koronakrízy (FinReport, 2021).

2.2 Digitalizácia v oblasti účtovníctva

Pandémia COVID-19 poukázala na nové úlohy a hlavné výhody, ktoré digitalizácia priniesla rôznym hospodárskym odvetviam (Glittová, 2021). Digitalizácia stiera existujúce hranice odvetví a môže ovplyvniť ekonomický úspech existujúcich spoločností v týchto odvetviach (Eckert, 2014).

Digitálna transformácia je hlboká zmena a urýchľuje podnikateľské aktivity, proces, kompetencie, modely s cieľom plne využiť zmeny a príležitosti v digitálnych technológiách a ich vplyv na spoločnosť strategickým a prioritným spôsobom (Bican & Brem, 2020), proces využívania digitálnych technológií na vytvorenie nových alebo úpravu existujúcich podnikových procesov s cieľom splniť meniace sa podnikateľské a trhové požiadavky (Peter et al., 2020). Pri zavádzaní prvkov digitalizácie dochádza k zefektívneniu podnikovej činnosti s dôrazom na zvyšovanie výkonnosti a kvality (Záhradník, 2021) a zároveň podporovať vznik inovácií, čo má následne vplyv na podniky, vedecký výskum, zdravotnícke služby, poľnohospodárstvo a všetky ostatné aspekty nášho života (Miörner et al., 2019). Digitalizácia tiež prináša znižovanie chybovosti v dôsledku dôkladnejšej kontroly, či znižovaniu objemov odpadov plynúcich z výrobného procesu. (Záhradník, 2021)

Hoci každá iniciatíva digitálnej transformácie má svoje špecifické ciele, hlavným cieľom každej digitálnej transformácie je zlepšiť súčasné podnikové procesy (Trebuňa et al., 2020). Transformácia spoločnosti na digitálnu spoločnosť sa prejavila aj na území Slovenskej republiky. Jej dopad sa prejavuje v zmenách doterajšej legislatívy a v prijímaní novej slovenskej legislatívy, do ktorej sa komponujú a zapracovávajú ustanovenia upravujúce digitalizáciu v rôznych výrobných alebo administratívnych procesoch. Na digitalizáciu v oblasti účtovníctva mal významný vplyv zákon č. 456/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2022. Zákon reaguje na vývoj v spoločnosti a stúpajúci trend digitalizácie akýchkoľvek procesov v účtovnej jednotke zaznamenaných v jej účtovníctve. Na základe reakcií súčasného stúpajúceho trendu digitalizácie sú v zákone o účtovníctve doplnené a upresnené podmienky, ktoré je účtovná jednotka povinná dodržať pri spracovávaní elektronických účtovných záznamov. Konkrétne sa zmenilo znenie ustanovenia zákona o účtovníctve v ustanoveniach § 31 Účtovný záznam, § 32 Preukázateľnosť účtovného záznamu, § 33 Prenos účtovného záznamu (Transformácia účtovného záznamu od 1. 1. 2022) a ustanovenie týkajúce sa archivácie dokumentácie, t. j. § 35 Uchovávanie a ochrana účtovnej dokumentácie.

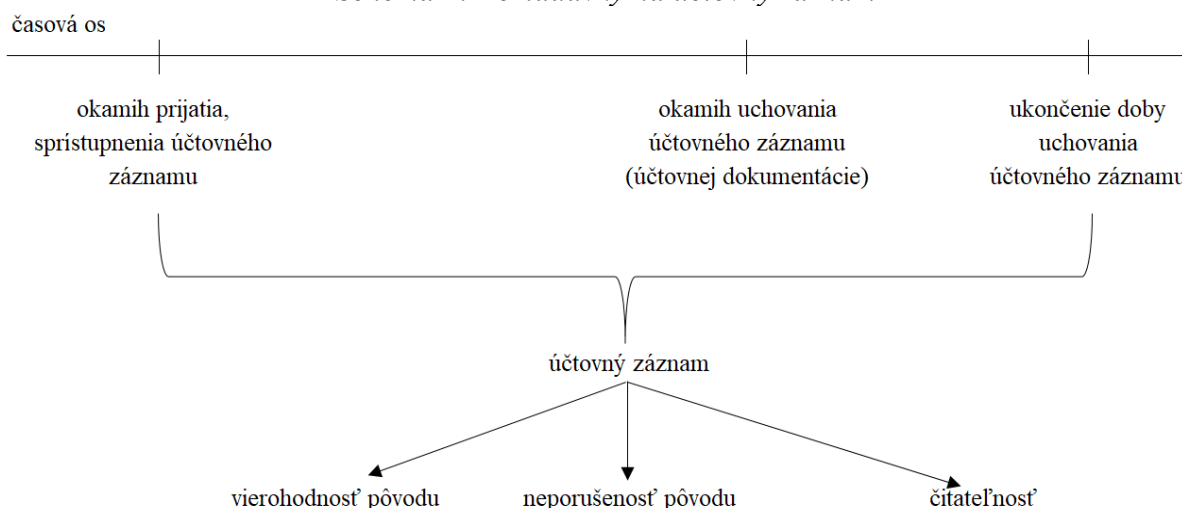
Digitalizácia predstavuje množstvo skvelých príležitostí pre ekonomický rast a rozvoj podnikania (Malkawi & Khayrullina, 2021). Digitalizácia a jej systémy umožňujú účtovným jednotkám zaznamenať to isté, čo je možné zaznamenať aj na papier, a preto účtovné jednotky hlásiace sa k myšlienkam koncepcii trvalo udržateľného rozvoja vo všetkých jeho oblastiach spoločenskej zodpovednosti v záujme ochrany životného prostredia apelujú na digitalizáciu administratívnych procesov a elektronizáciu účtovných záznamov. V dôsledku týchto vplyvov sa do zákona o účtovníctve jeho novelou zadefinoval okrem pojmu listinný účtovný záznam (v

predchádzajúcom znení zákona o účetníctve bol definovaný ako písomná forma účtovného záznamu) aj pojem elektronický účtovný záznam, ktorým sa rozumie účtovný záznam:

- vyhotovený v elektronickom formáte a prijatý alebo sprístupnený v elektronickom formáte, pričom elektronický formát určuje vyhotoviteľ účtovného záznamu alebo je určený na základe dohody s prijímateľom účtovného záznamu,
- zaslaný elektronicky, pričom môže tvoriť prílohu elektronickej pošty,
- v elektronickom formáte na interné účely účtovnej jednotky. (§ 31 ods. 2b zákona o účetníctve)

V prípade účtovných záznamov je účtovná jednotka povinná zabezpečiť vierohodnosť pôvodu, neporušenosť obsahu a čitateľnosť záznamu od okamihu vyhotovenia účtovného záznamu alebo od okamihu prijatia alebo sprístupnenia účtovného záznamu až do ukončenia doby uchovania účtovnej dokumentácie (Schéma 1), počas desiatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom sa naposledy použili.

Schéma 1: Požiadavky na účtovný záznam

Zdroj: zákon o účetníctve § 31 ods. 3 až 6, 2022

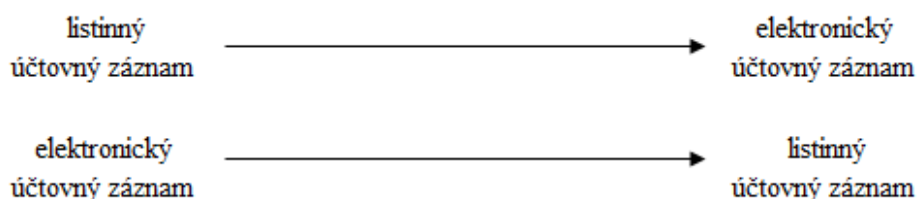
Vierohodnosť pôvodu účtovného záznamu sa zabezpečuje zo strany vyhotoviteľa účtovného záznamu, ale aj zo strany prijímateľa. Vyhotoviteľ účtovného záznamu je schopný preukázať, že účtovný záznam naozaj vyhotovil a naopak prijímateľ účtovného záznamu je schopný preukázať, že prijatý účtovný záznam je od vyhotoviteľa. (§ 31 ods. 4 zákona o účetníctve) Keďže zvyšujúcim sa trendom digitalizácie dochádza k častému zasielaniu účtovných záznamov elektronicky, sprístupneniu účtovného záznamu alebo dochádza k transformácii účtovného záznamu v účtovnej jednotke, účtovná jednotka je povinná zabezpečiť neporušenosť účtovného záznamu, teda musí zabezpečiť, aby nenastala zmena obsahu skutočností, ktoré sa účtovným záznamom zaznamenávajú. (§ 31 ods. 5 zákona o účetníctve) Čitateľnosť účtovného záznamu je zabezpečená, ak obsah účtovného záznamu je čitateľný ľudským okom. Účtovná jednotka je povinná pri zabezpečení čitateľnosti účtovného záznamu dodržať neporušenosť jeho obsahu. (§ 31 ods. 6 zákona o účetníctve)

Pri preukázateľnosti účtovného záznamu musí účtovná jednotka zabezpečiť, aby účtovný záznam bez ohľadu na jeho podobu spĺňal požiadavky účtovného záznamu podľa § 31 ods. 3 zákona o účetníctve. Preukázateľný účtovný záznam je taký, ktorého obsah dokazuje skutočnosť priamo alebo nepriamo obsahom iných účtovných záznamov. (§ 32 ods. 1 zákona o účetníctve) Novelizovaný zákon o účetníctve upravuje podpisový záznam, čo je v dnešnej

dobe veľkým pozitívom v digitálnych procesoch. Podpisovým záznamom sa rozumie vlastnoručný podpis, kvalifikovaný elektronický podpis alebo obdobný preukázateľný podpisový záznam nahrádzajúci vlastnoručný podpis v elektronickej podobe, ktorý umožňuje jednoznačnú preukázateľnú identifikáciu osoby, ktorá podpisový záznam vyhotovila (§ 32 ods. 2 zákona o účtovníctve).

Aj v období pred novelou zákona o účtovníctve účtovné jednotky vykonávali transformáciu účtovného záznamu z listinnej podoby do elektronickej podoby a z elektronickej podoby do listinnej podoby, ale táto transformácia účtovného záznamu nebola podchytená v legislatíve v oblasti účtovníctva. Novelou zákona o účtovníctve bolo doplnené ustanovenie týkajúce sa transformácie účtovného záznamu. Novelizované ustanovenie § 33 Transformácia účtovného záznamu podrobne určuje čo znamená transformácia podoby účtovného záznamu a spôsoby zmeny podoby účtovného záznamu. Transformáciou sa podľa zákona o účtovníctve rozumie zmena podoby účtovného záznamu pri spracovaní účtovného záznamu v účtovnej jednotke, pričom neporušenosť obsahu účtovného záznamu zostáva zachovaná (§ 33 ods. 1 prvá veta zákona o účtovníctve), pričom zmenou podoby účtovného záznamu je zmena z listinnej podoby účtovného záznamu na elektronickú podobu účtovného záznamu alebo zmena elektronickej podoby účtovného záznamu na listinnú podobu účtovného záznamu (§ 33 ods. 1 druhá veta zákona o účtovníctve). (Schéma 2) Transformáciu účtovného záznamu môže uskutočniť účtovná jednotka, len ak je účtovný záznam preukázateľný (§ 33 ods. 2 zákona o účtovníctve).

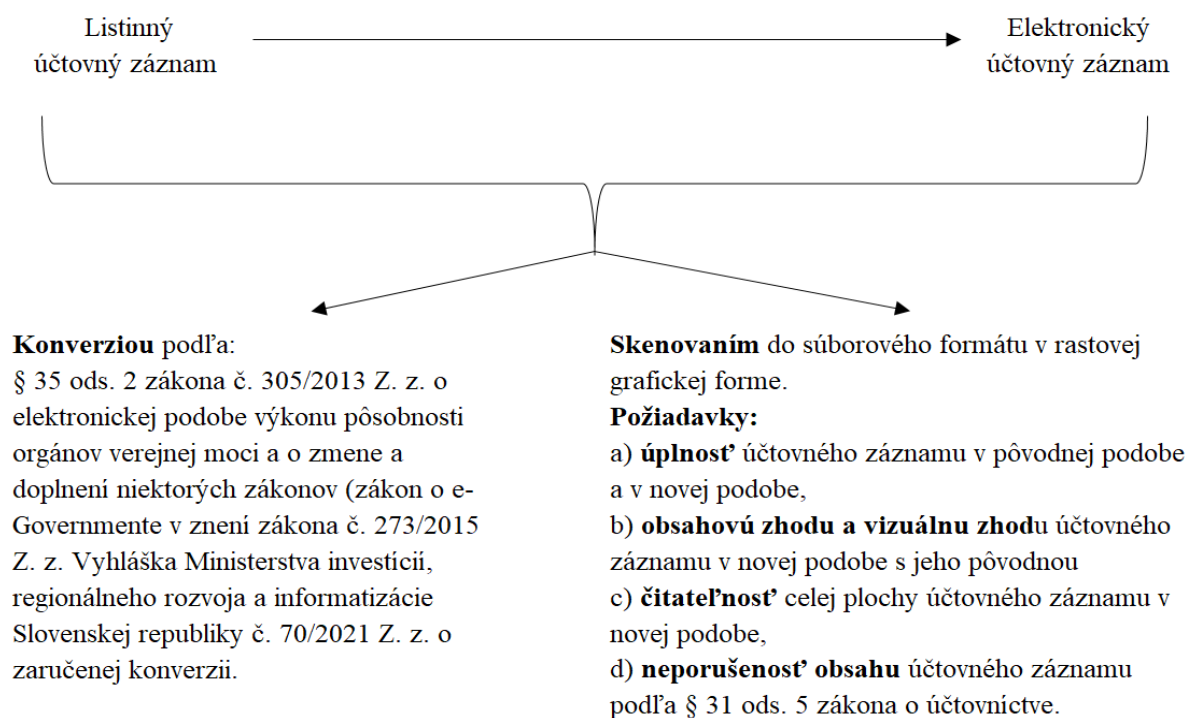
Schéma 2: Transformácia účtovného záznamu

Zdroj: zákon o účtovníctve § 33 ods. 1, 2022

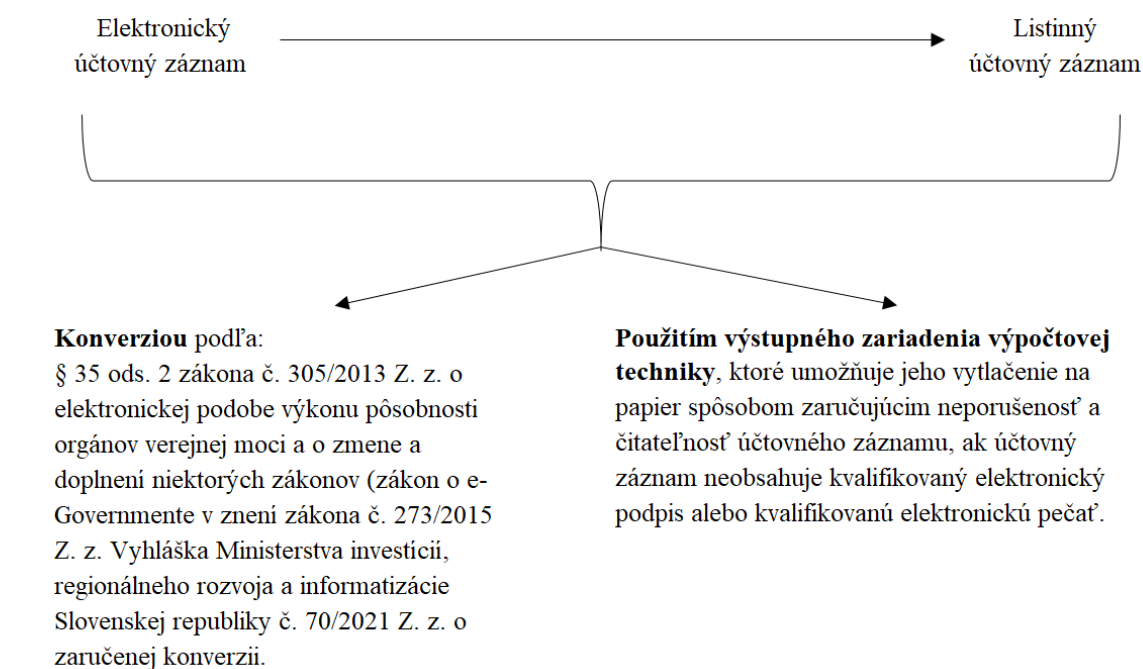
Účtovná jednotka môže vykonať transformáciu účtovného záznamu z listinnej podoby do elektronickej podoby zaručenou konverziou alebo skenovaním do súborového formátu v rastrovej grafickej forme, čo v dnešnej dobe táto transformácia výrazne zjednoduší tento proces. Pri tejto transformácii musí účtovná jednotka zabezpečiť splnenie podmienok, ktoré musí účtovný záznam spĺňať. Účtovná jednotka musí zabezpečiť (§ 33 ods. 3 a 5 zákona o účtovníctve):

- úplnosť účtovného záznamu v pôvodnej podobe a v novej podobe,
- obsahovú zhodu a vizuálnu zhodu účtovného záznamu v novej podobe s jeho pôvodnou podobou,
- čitateľnosť celej plochy účtovného záznamu v novej podobe,
- neporušenosť obsahu účtovného záznamu, teda transformáciou nenastala zmena obsahu skutočností, ktoré sa účtovným záznamom zaznamenávajú. (Schéma 3)

Schéma 3: Transformácia z listinného do elektronického účtovného záznamu

Zdroj: zákon o účtovníctve § 33 ods. 3 a 5, 2022

Zákon o účtovníctve upravuje aj situáciu, ak účtovná jednotka neuchováva účtovné záznamy v elektronickej podobe. V tomto prípade účtovná jednotka môže vykonať transformáciu účtovného záznamu z elektronickej podoby do listinnej podoby, ak účtovný záznam neobsahuje kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovanú elektronickú pečať (§ 33 ods. 4 a 6 zákona o účtovníctve).

Schéma 4: Transformácia z elektronického do listinného účtovného záznamu

Zdroj: zákon o účtovníctve § 33 ods. 4 a 6, 2022

Transformáciu účtovného záznamu, ktorý neobsahuje kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovanú elektronickú pečať, z elektronickej podoby do listinnej podoby účtovná jednotka vykoná použitím výstupného zariadenia výpočtovej techniky, ktoré umožňuje jeho vytlačenie na papier spôsobom zaručujúcim neporušenosť a čitateľnosť obsahu účtovného záznamu. (Schéma 4)

Samotná novela zákona o účetníctve mala značný vplyv aj na uchovávanie a ochranu účtovnej dokumentácie elektronickým spôsobom. V záujme dôslednejšieho zabezpečenia účtovných záznamov počas ich uchovávania, je účtovná jednotka povinná dodržiavať určený spôsob uchovávania účtovnej dokumentácie. Vzhľadom na to, že dochádza už k uchovávaniu účtovnej dokumentácie elektronicke, elektronickým uchovávaním účtovnej dokumentácie sa rozumie uloženie účtovnej dokumentácie na dátovom nosiči. Formu dátového nosiča si môže účtovná jednotka zvoliť svojvoľne, je to na jej rozhodnutí. Môže to byť USB kľúč, externý disk, pamäťová karta, úložisko a pod. Pri uchovávaní účtovnej dokumentácie je účtovná jednotka tiež povinná zabezpečiť splnenie požiadaviek účtovných záznamov v elektronickej podobe, ak uchováva len účtovné záznamy, ktorých podoba je výsledkom transformácie účtovného záznamu (§ 35 ods. 5 zákona o účetníctve).

3 Záver

Celkovo sa udržateľnosť zameriava na ochranu nášho prírodného prostredia a ľudského zdravia, ktorej úroveň ochrany životného prostredia a ľudského zdravia možno zvýšiť zavedením digitalizácie ako významnej zelenej inovácie v udržateľnom podnikateľskom prostredí. Každá snaha digitálnej transformácie má svoje individuálne ciele, ale hlavným cieľom digitálnej transformácie je zlepšiť súčasné procesy. K naštartovaniu rýchleho a udržateľného rastu hospodárstva po dopadoch pandémie COVID-19 na Slovensku má pomôcť Plán obnovy a odolnosti SR k fungujúcemu digitálnemu hospodárstvu a pripraviť spoločnosť na prebiehajúce technologické zmeny v oblasti digitalizácie, pričom základom je rozvoj elektronickej verejnej správy. Nové prostredie ovplyvnené obmedzeniami prijatými v dôsledku pandémie COVID-19 zvýšilo tlak na zavádzanie digitalizácie do pracovného procesu v účtovných jednotkách, ktoré jednoducho museli reagovať na zmeny a prispôbiť svoje procesy naviazané aj na digitalizáciu daňového systému a procesy v účtovnej oblasti. Transformácia spoločnosti na digitálnu spoločnosť sa prejavila aj na území Slovenskej republiky. Na oblasť digitalizácie v účetníctve má vplyv zákon o účetníctve v Slovenskej republike svojou novelou, ktorou reaguje na vývoj v spoločnosti a stúpajúci trend digitalizácie akýchkoľvek procesov v účtovnej jednotke zaznamenaných v jej účetníctve. Na základe reakcií súčasného stúpajúceho trendu digitalizácie sú v zákone o účetníctve doplnené a upresnené podmienky, ktoré je účtovná jednotka povinná dodržať pri spracovávaní elektronických účtovných záznamov. Celkovo sa stretávame s pozitívnym hodnotením implementácie digitalizácie do každodenného života a s veľkou pravdepodobnosťou bude trend digitalizovania spoločnosti naberať stúpajúcu tendenciu a len podniky dobre nastavené v digitálnom prostredí môžu v plnej miere profitovať z digitalizácie v záujme trvalej udržateľnosti životného prostredia.

Príspevok bol spracovaný v rámci riešenia výskumného grantového projektu *Vplyv pandémie COVID-19 na účtovnú prax.*

Literatúra

- [1] Bednarčíková, D. & Repiská, R. (2021). Digital Transformation in the Context of the European Union and the Use of Digital Technologies as a Tool for Business Sustainability. SHS Web of Conferences, Current Problems of the Corporate Sector, Bratislava, Slovak republic, January 30, 2021. [on-line]. Dostupné na: [10.1051/shsconf/202111501001](https://doi.org/10.1051/shsconf/202111501001).
- [2] Bican, P. M. & Brem, A. (2020). Digital Business Model, Digital Transformation, Digital Entrepreneurship: Is There A Sustainable “Digital”? Sustainability, 12(13), 5239. [on-line]. Dostupné na: [10.3390/su12135239](https://doi.org/10.3390/su12135239).
- [3] Červeňová, M. (2020). Inteligentný ekologický vývoj a digitálna transformácia ekonomiky. Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, 3. [on-line]. Dostupné na: http://www.derivat.sk/files/2020%20financne%20trhy/FT_2020_3_Cervenova_Inteligenntny%20ekologicky.pdf.
- [4] Digitálne Slovensko. (2021). Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). [on-line]. Dostupné na: https://www.planobnovy.sk/site/assets/files/1055/komponent_17_digitalne_slovensko_1.pdf.
- [5] Eckert, R. (2014). Business Model Prototyping. Wiesbaden: Gabler.
- [6] Ekonomika. (2021). Peniaze dostaneme medzi prvými. Ministri financií EÚ odobrili plán obnovy [on-line]. Dostupné na: <https://ekonomika.sme.sk/c/22700916/peniaze-dostaneme-medzi-prvymi-rada-europskej-unie-odobrila-slovensky-plan-obnovy.html>.
- [7] Európska Rada. (2020). Digitalizácia v prospech životného prostredia, Rada schválila závery. [on-line]. Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2020/12/17/digitalisation-for-the-benefit-of-the-environment-council-approves-conclusions/>.
- [8] Finančná správa. (2021). Digitalizácia procesov. [on-line]. Dostupné na: <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava/digitalizacia-procesov>.
- [9] FinReport. (2021). Slovensko výrazne zaostáva v úrovni digitalizácie. Má to vplyv na tvorbu HDP aj zvládanie koronakrízy. [on-line]. Dostupné na: <https://www.finreport.sk/ekonomika/slovensko-vyrazne-zaostava-v-urovni-digitalizacie-ma-to-vplyv-na-tvorbu-hdp-aj-zvladanie-koronakrizy/>.
- [10] Glittová, K. (2021). Digitálne inovačné centrá ako strategický nástroj inteligentnej špecializácie. Digitalizácia podnikov a aplikovanie digitálnych technológií v podnikových procesoch : Recenzovaný zborník vedeckých statí, Bratislava, 32-41.
- [11] Malkawi, E. & Khayrullina, M. (2021). Digital human skills form the corporate economy and business development. Ekonomicko-manažérske spektrum, 15(1), 64-74.
- [12] Miörner, J. et al. (2019). Putting Digital Innovation Hubs into Regional Context. A European survey. [on-line]. Dostupné na: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/666fbb10-df40-11e9-9c4e-01aa75ed71a1/language-en>.
- [13] Peter, M. K., Kraft, C. & Lindeque, J. (2020). Strategic action fields of digital transformation: An exploration of the strategic action fields of Swiss SMEs and large enterprises. Journal of Strategy and Management, 13(1), 160–180. [on-line]. Dostupné na: <https://doi.org/10.1108/JSMA-05-2019-0070>.
- [14] Plán obnovy. (2021). Plán obnovy [on-line]. Dostupné na: <https://www.planobnovy.sk/>.
- [15] Rusko, M. (2019). Inovácie a technológie v kontexte trvalo udržateľného rozvoja. Nástroje environmentálnej politiky – recenzovaný zborník z IX. Medzinárodnej vedeckej konferencie, 80-86. Dostupné na: https://www.sszp.eu/wp-content/uploads/2019_conference_NEP__p-80__RuskoM__f4a.pdf.

-
- [16] Trebuňa, P., Kliment, M., Trojan, J. & Mizerák, M. (2020). Digitalizácia výrobných procesov a systémov. Košice: Strojnícka fakulta TU v Košiciach.
- [17] Zákon o účetníctve. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účetníctve v znení neskorších predpisov.
- [18] Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.
- [19] Zákon č. 456/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účetníctve v znení neskorších predpisov.
- [20] Záhradník, P. (2021). Preskúmanie zavedenia prístupov digitalizácie v podnikoch. Digitalizácia podnikov a aplikovanie digitálnych technológií v podnikových procesoch: Recenzovaný zborník vedeckých statí, Bratislava, 74-85.